

RADNIČNÉ NOVINY

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

03

Ročník XVI.
marec 2022

OBYVATELIA MESTA VEDIA V ŤAŽKÝCH ČASOCH PODAŤ POMOCNÚ RUKU

strana 4 - 6

Samospráva

V uliciach mesta je čulý ruch, opravujú sa cesty, chodníky a zastávky MHD.

Strana 7

Mestské časti

V marcovom čísle novín prinášame novú rubriku o jednotlivých lokalitách mesta.

Strana 8

História

M. Podkonický - významný organár neskorého baroka na strednom Slovensku.

Strana 13

Benefity EYOF 2022 pre mesto a okolie

Prípravy na najväčšiu multišportovú akciu na Slovensku naďalej pokračujú. Organizátori sa rozhodli vysvetliť prínosy EYOF-u najmä pre obyvateľov banskobystrického regiónu. Kampaň sa v pravidelných intervaloch zameria na jednu oblasť a odprezentuje všetky pozitíva, ktoré z nej vyplývajú pre mesto i najbližšie okolie.

Okrem dotácií bude región v okolí Banskej Bystrice profitovať aj z ďalších investícií, ktoré sa pozitívne odrazia v oblastiach infraštruktúry, ekonomiky, športe, v sociálnych záležitostiach a aj na životnom prostredí.

Rekonštrukcia internátov a ciest

Na Európsky olympijský festival mládeže zavíta viac ako sedemtisíc domácich aj zahraničných účastníkov.

Tento počet si vyžaduje veľkú ubytovaciu kapacitu. Pre tieto potreby budú využité aj banskobystrické internáty. Aby splnili požiadavky EYOF-u prešli rekonštrukciou, ktorú určite ocenia aj študenti internátov. Priestory sa zároveň budú dať využiť aj pri ďalších veľkých medzinárodných podujatiach. Organizovanie akcie so sebou priniesie plusy aj v podobe rekonštrukcie mestských komunikácií. Je nutné disponovať kvalitnými cestami pre pohodlný pohyb všetkých účastníkov v meste, ale aj mimo neho z dôvodu prebiehajúcich cyklistických pretekov. Obyvatelia tak budú využívať opravené cesty aj po skončení podujatia EYOF Banská Bystrica 2022.

Športové zázemie

Organizovanie multišportového podujatia v Banskej Bystrici so sebou prináša prísun vyvolaných investícií zo všetkých rôznych zainteresovaných strán. Aby sa vôbec mohla akcia uskutočniť, musia všetky miesta pre konanie

Zdroj: Tím EYOF

súťaží spĺňať prísne kritériá pre organizovanie súťaží na najvyššej medzinárodnej úrovni. A práve nemalá časť rozpočtu bola vyčlenená na rekonštrukciu a opravu športovísk a ich infraštruktúry.

Všetky miesta športového diania musia spĺňať štandardy predpísané európskymi a svetovými športovými federáciami. Z toho dôvodu bola väčšina z nich zrekonštruovaná. Či už išlo o obnovu atletického štadióna, navýšenie miest pre divákov, výstavbu rozvíčovacieho oválu, rekonštrukciu zimného štadióna, ako aj o opravu zázemia športovej haly v Detve alebo čiastočnú opravu haly v Slovenskej Lupči. Športoviská je taktiež potrebné doviesť požadovaným náradím, aby vyhovovali aktuálne platným pravidlám jednotlivých športov.

Organizácia ďalších akcií

Rekonštrukcia športovej infraštruktúry a skúsenosti s organizovaním EYOF-u so se-

bou prináša možnosť usporiadať v budúcnosti ďalšie významné medzinárodné podujatie. Športoviská budú spĺňať najvyššie štandardy a športoví funkcionári, rozhodcovia, technickí delegáti, asistenti či dobrovoľníci získajú skúsenosti s organizáciou tak veľkého športového podujatia.

Rozvoj jednotlivých športov a viac členskej základne

Usporiadanie EYOF-u prispieva aj k propagácii športu pre deti a mládež po celom Slovensku. Deti a mládež si nájdu svoje vzory a budú sa im chcieť priblížiť svojimi výkonmi. Rekonštrukciou mnohých športovísk v banskobystrickom regióne sa stávajú dané športy atraktívnejšie a dostupnejšie pre mnoho detí. Tým vzniká predpoklad nárastu členskej základne a zvýšenie pohybu mládeže.

Rozvinutá infraštruktúra aj pre iné odvetvia

Podujatie bude mať pozitívny vplyv i na čiastočné zlepšenie infraštruktúry aj v oblasti ubytovania, stravovania a kultúrneho vyžitia. Zo športovísk, najmä s veľkým zázemím pre divákov, je možné vytvoriť miesto pre najrôznejšie kultúrne podujatia, či už koncerty, výstavy alebo festivaly, a rozvíjať tak spoločenský život v banskobystrickom regióne.

Tím EYOF

Vedomostný kvíz

V marcových Radničných novinách nevynecháme súťaž o zaujímavé ceny. Ak ste pozorne čítali predchádzajúce vydania nášho periodika, bude pre vás jednoduché odpovedať na súťažné otázky. Vo vedomostnom kvíze sú aj dnes tri súťažné otázky s tromi možnosťami.

Vyhrať vecné ceny môže v každom kole vždy len jeden súťažiaci, ktorý správne odpovie na všetky tri otázky a bude vyžrebovaný. Držíme vám palce!

1. Organizátori EYOF 2022 stále hľadajú dobrovoľníkov, ktorí pomôžu pri organizovaní podujatia. Koľko by ich malo byť?

- a) 500
- b) 1000
- c) 1500

2. Slovensko už v minulosti hostilo zimný EYOF vo Vysokých Tatrách. V ktorom roku?

- a) 1999
- b) 2005
- c) 2012

3. Kto bol vybraný za EYOF maskota v Banskej Bystrici?

- a) Ferdo Mravec
- b) banský škriatok Bystrík
- c) včielka Maja

Odpovede v tvare napr. 1a, 2b, 3c nám posielajte e-mailom na radnickenoviny@banskabystrica.sk, príp. poštou na adresu: Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica. Nezabudnite pripísať svoje kontaktné údaje a heslo: „vedomostný kvíz“. Odpovede z marcového vedomostného kvízu nám posielajte najneskôr do 30. marca 2022.

Vyhodnotenie februárového kvízu: správne odpovede sú 1c, 2a, 3b. Výhercom sa stáva: pán Sokol. Gratulujeme.

red

Informácie z mestského úradu

Foto: archív MsÚ BB

01. Veľkonočné trhy

V termíne od 5. do 13. apríla 2022 organizujeme na Námestí SNP tradičné „Veľkonočné trhy“. Veríme, že obyvatel'ov Banskej Bystrice, ako aj návštevníkov mesta potešia už tradične ľudovo-umelecké výrobky s veľkonočnou tematikou so sortimentom predaja: ľudovo-umelecké predmety z kože, dreva, kraslice, veľkonočné maľované vajčka, prútené korbáče, kvetinové ikebany, medovníky vlastnej výroby, pekárenské a cukrárenské výrobky, med, medovina, výrobky z včelieho vosku, a iné. V rámci trhu budú v ponuke aj rôzne balené pochutiny ako langoše, trdelníky či domáce koláče. Predajná doba v stánkoch bude denne od 9:00 do 19:00 hod. Závazné prihlášky pre účastníkov príležitostného trhu sú k dispozícii na webovej stránke mesta www.banskabystrica.sk.

Oddelenie kultúry, MsÚ BB

02. Jarná deratizácia

Pravidelná celomestská deratizácia, ktorá sa začala tento mesiac, podľa potreby potrvá do júna 2022. Pred dvoma rokmi bolo na území mesta potvrdených 79 a vlni až 136 výskytov hlodavcov. Kvôli ich zvýšenému počtu, pod ktorý sa okrem iného podpisujú aj miernejšie zimy, bolo potrebné vykonať deratizáciu aj v letných mesiacoch. Je dôležité, aby obyvatelia nahlásili presnú lokalitu výskytu, aby mohli byť čo najskôr prijaté opatrenia na likvidáciu hlodavcov. V priestoroch, v ktorých sa deratizuje je potrebné zvýšiť opatrnosť hlavne vo vzťahu k deťom a zvieratám. Na miestach, kde nie je možné vložiť nástrahy do nór, sú umiestnené do deratizačných staníček. Tie sú bezpečnejšie ako pre ľudí, tak aj pre spoločenské zvieratá, nakoľko nehrozí bezprostredné riziko kontaktu s nástrahou. Samospráva vykonáva zásahy na plochách

verejného priestranstva s potvrdeným výskytom škodcov, ktoré sú v majetku mesta. V prípade zvýšeného počtu myšovitých hlodavcov vo vnútorných priestoroch bytových domov, v šachtách a kanalizačných prípojkách v priamom vzťahu k bytovému alebo rodinnému domu, v ich vnútorných priestoroch, na plochách a v miestach objektov právnických osôb, si výkon deratizácie musí zabezpečiť majiteľ na vlastné náklady. Aby bola celomestská deratizácia účinná, je nutné, aby sa do nej súbežne s mestom zapojili všetky zainteresované strany. V prípade potreby nahlásenia výskytu hlodavcov neváhajte kontaktovať Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev MsÚ Banská Bystrica na telefónnom čísle 048/ 4330 453 alebo e-mailom na zuzana.abrinkova@banskabystrica.sk.

*Oddelenia odpadového hospodárstva
a údržby verejných priestranstiev, MsÚ BB*

THURZO
FUGGER
ZÁŽITKOVÁ
EXPOZÍCIA

03. THURZO - FUGGER zážitková expozícia

V priestoroch Mestského hradu v Barbakáne sme pre návštevníkov otvorili zážitkovú expozíciu, ktorá predstavuje banícku históriu Banskej Bystrice a okolitých obcí a miest najmä z čias Thurzovsko-Fuggerovskej spoločnosti a Medeného hámra. Prostredníctvom „žívých“ obrazov a virtuálnej reality sa návštevníci prenesú v čase a priestore o 500 rokov naspäť a dozvedia sa veľa zaujímavých informácií. Nenechajte si ujsť pútavú prehliadku baníckej minulosti nášho mesta a jeho okolia. Expozícia je otvorená denne od 10:00 do 18:00 hod. Pre bližšie informácie a rezerváciu vstupov nás môžete kontaktovať na telefónnom čísle 048/4330 629, e-mailom: tfze@banskabystrica.sk. Viac o zážitkovej expozícii nájdete na www.tfze.sk

TTC

04. Kováčova Bystrica 2022

V poradí XVIII. ročník amatérskej umeleckej súťaže sa uskutoční online formou. Zameraná je na dve oblasti umenia – literárnu a interpretačnú. Rozsah vlastnej literárnej tvorby je jedna až tri strojom písané normované strany. Dĺžka prednesu vo forme videa je maximálne päť minút. Súťažiaci budú podľa ročníkov rozdelení do troch kategórií. Leták

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

MAREC 2022

s presnými propozíciami a technickými inštrukciami k súťaži, ako aj prihlášku nájdete na webovej stránke www.icm.sk. Veríme, že aj v tejto ťažkej dobe ostanete verní umeleckej súťaži. Dúfame, že jej budúci ročník sa uskutoční už prezenčnou formou.

red

Foto: MsÚ BB

05. Obnovili sme uvítania detí do života

Kvôli pandémie koronavírusu sme od októbra 2021 toto slávnostné podujatie pozastavili. Nakoľko sa situácia zlepšuje, rozhodli sme sa ho obnoviť. V súčasnosti platné pandemické nariadenia umožňujú na konkrétnu hodinu prihlásiť osem detí. S každým z nich môže prísť maximálne šesť osôb. Rodičia môžu objednávať svoje ratolesti na uvítanie do života prostredníctvom odkazu, ktorý je zverejnený na webe mesta v sekcii Matričný úrad a ohlasovňa pobytu. Súčasne aj telefonicky na číslach 048/4330 720, 4330 721, príp. e-mailom na adrese matrika@banskabystrica.sk.

Matričný úrad a ohlasovňa pobytu, MsÚ BB

06. Na mestskom úrade varia študenti z „Bystrickej hotelky“

Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu vychováva, okrem iného, mladých kuchárov, čašníkov i servírky. Jej študenti sa pod dohľadom svojich majsterek starajú o prípravu a výdaj obedov v pracovných dňoch nielen pre zamestnancov, ale aj dôchodcov, ktorí sa stravujú v jedálni mestského úradu v rámci sociálnych služieb. Do konca augusta tohto roka majú stravníci k dispozícii menu zostavené z dvoch jedál, od septembra pribudne aj tretie. V prípade potreby zabezpečia študenti „hotelky“ občerstvenie i počas školení, konferencií, pracovných stretnutí i návštev organizovaných mestom.

red

Banskobystričania v mimoriadnej situácii opäť prejavili súdržnosť a spolupatričnosť

24. február 2022 sa do novodobej histórie zapíše ako čierny deň nielen pre Ukrajinu, ale aj pre slobodu a demokraciu. Rusko v tento deň začalo masívny vojenský útok na svojho východného suseda. Boje si doteraz vyžiadali stovky životov a prinútili státisíce ľudí ujsť zo svojich domovov. Mnohí prichádzajú na Slovensko. Útočisko hľadajú aj v meste pod Urpínom.

Až do poslednej chvíle nikto na Ukrajine neveril, že sa vojna skutočne začne. Myslela si to aj Katya Os, ktorú 24. februára tohto roka skoro ráno zobudilo bombardovanie necelých desať kilometrov od jej domu. Pôvodne uvažovala nad odchodom do Banskej Bystrice, kde má známych. Nakoniec zostala v rodnej krajine. „Utiect' z ostreľovanej oblasti sme sa rozhodli v momente, keď počas ďalšej noci spadlo zostrelené lietadlo len 500 metrov od nášho domu. V tej chvíli som s manželom vedela, že musíme odísť z Kyjeva. Teraz sme v bezpečí v Užhorode, no zároveň sa cítime vinní, pretože naši blízki priatelia a príbuzní zostali vo vojnovnej zóne,“ konštatuje Katya Os, podľa ktorej sa nálada v spoločnosti veľmi rýchlo zmenila zo zmätku a chaosu na všeobecnú konsolidáciu, vzájomnú pomoc a vieru vo víťazstvo. „Ukrajina je dnes jednotnejšia ako kedykoľvek predtým. V regiónoch, kde agresor útočí je to kritické, žiaľ umierajú aj deti. Po uliciach jazdia tanky, padajú zostrelené vrtuľníky, elektrina nefunguje, a aj nemocnice sú pod neustálou paľbou,“ dodáva mladá ukrajinská žena. Zúfalstvo, strach a ľútosť nad tým, čo sa deje, týmito slovami opísal svoje pocity po vypuknutí vojny Ukrajinec Yaroslav Lysenko, ktorý v Banskej Bystrici pôsobí ako interkultúrny mediátor pre dve mimovládne organizácie. Pomoc, ktorú obyvatelia v našom meste ľuďom prichádzajúcim z východnej hranice poskytujú, ho príjemne prekvapila. „Som potešený, ako veľmi ľudia vo vašom meste

podporujú a pomáhajú tým, ktorí opúšťajú Ukrajinu. Telefonujú mi aj neznáme osoby a ponúkajú pomoc s ubytovaním. Nikdy v živote som nevidel takú zomknutosť a jednotnosť,“ konštatuje Yaroslav Lysenko.

Mesto pod Urpínom sa do pomoci zapojilo okamžite

V Banskej Bystrici žije vyše 700 Ukrajincov. Od začiatku vojenského konfliktu je samospráva nápomocná všetkým, ktorí svoju rodinnú krajinu opúšťajú. „Vyjadrujem solidaritu Ukrajine a odsudzujem útok zo strany Ruska. Svoju podporu som prejavil aj Oleksandrovi Lysenkovi, primátorovi partnerského mesta Sumy, ktorého oblasť je taktiež zasiahnutá útokmi, čo má nemalé následky hlavne na civilné obyvateľstvo. Chcem poprosiť, aby sme svojim konaním neprispievali k polarizácii vzťahov medzi obyvateľmi mesta. Naši ukrajinskí susedia sa nachádzajú v mimoriadne ťažkej situácii, kedy sa boja o svoju bezpečnosť a potrebujú nás,“ povedal primátor Ján Nosko. V radnici na Námestí SNP samospráva zriadila hotspot určený ako

kontaktné miesto pre prichádzajúcich ľudí. Pár hodín po vypuknutí vojenského konfliktu vedenie mesta vyhlásilo materiálnu pomoc. Obyvatelia Banskej Bystrice, ale aj z blízkeho okolia priniesli množstvo odevov, obuvi, potravín, hygienických potrieb, a pod., ktoré zaplnili šesť garáží v objekte mestského úradu. Časť vecí sa rozdelila hlavne medzi prichádzajúce matky s deťmi, časť bola vyvezená do Užhorodu. „Banskobystričanky a Banskobystričania znova dokázali, že či už sme bojovali proti covidu, alebo pomáhali počas extrémnych výkyvov počasia, vždy stáli jeden pri druhom, ochotní kedykoľvek pomôcť. Aj teraz sa potvrdilo, že v našom meste žijú dobrí ľudia s veľkým srdcom,“ dodal Ján Nosko. Samospráva zabezpečila stravu pre ľudí z Ukrajiny a v spolupráci s Banskobystrickým samosprávnym krajom aj ubytovacie kapacity. Bývalé očkovacie centrum na Kačici dnes slúži ako zberné miesto pre cielenú materiálnu pomoc. Apelujeme na všetkých, ktorí majú voľné rodinné domy, byty, chaty alebo akékoľvek iné priestory a sú ochotní ich poskytnúť prichádzajúcim ľuďom z Ukrajiny alebo vedieť pomôcť iným spôsobom, aby nám dali vedieť na adrese ic@banskabystrica.sk.

Partnerská samospráva volá SOS

Primátor J. Nosko súčasne navrhol vyhlásiť dobrovoľnú zbierku na humanitárnu pomoc partnerskému mestu Sumy. O jeho návrhu budú mestskí poslanci rokovať na IX. mimoriadnom zasadnutí

Ruiny domu v meste Sumy po leteckom útoku

Foto: Regionews-Суми

MsZ 16. marca 2022. V prípade schválenia, sa do zbierky budú môcť obyvatelia zapojiť zaslaním finančných prostriedkov na bankový účet, ktorého číslo bude zverejnené na webe www.banskabystrica.sk, v sekcii Pomoc pre Ukrajinu. Mesto Sumy leží približne 350 kilometrov východne od Kyjeva. Od začiatku bolo terčom intenzívneho ostreľovania zo strany ruských jednotiek. V meste nefunguje základná infraštruktúra, obyvatelia sú izolovaní bez zásob potravín, liekov. Vedenie sumskej samosprávy požiadalo banskobystrickú radnicu o pomoc v podobe zabezpečenia chýbajúceho materiálu, ktorého zoznam sa každý deň rozrastá.

Stretnutie s Ukrajinkami a ich deťmi

Na znak nesúhlasu voči ruskej agresii sa uskutočnili koncerty a protesty po celom Slovensku, vrátane Banskej Bystrice. Samospráva pripravila pre Ukrajincov i prehliadku mesta. Aj takýmto spôsobom sa im snaží spríjemniť pobyt a odpútať ich myšlienky od hrôzy, ktoré sa odohrávajú v ich rodnej krajine. Banskobystrická radnica pripravila i uvítacie stretnutie pre ukrajinské matky s deťmi. Poskytnuté im boli informácie z oblasti sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva, zamestnania, školstva, psychologické pomoci či voľnočasových aktivít. Po príchode na Slovensko by mali ísť všetci na oddelenie cudzineckej polície a požiadať o štatút dočasného útočiska. „Po jeho poskytnutí a vydaní dokladu „odídenc“ sa ním môžu tieto osoby preukázať pri hľadaní zamestnania alebo pri poskytnutí zdravotnej starostlivosti. Dôležité je zdôrazniť, že im nezoberieme doklady ani cestovný pas,“ tvrdí Tomáš Mikloš, riaditeľ Oddelenia cudzineckej polície v Banskej Bystrici. „Ukrajinec po získaní dokladu tzv. odídenca získava v aktuálnej mimoriadnej situácii rovnaké práva a podmienky ako Slováci, či už ide o hľadanie zamestnania alebo vyplatenie príspevkov tým, ktorí sú v hmotnej núdzi,“ dopĺňa Tomáš Gbúr, riaditeľ banskobystrického Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Na stretnutí tiež odznelo, že do materských škôl budú prioritne umiestnené deti v predškolskom veku. Ak by sa miesta uvoľnili, budú prijímané aj deti v nižšom veku. Či už ide o materské alebo základné školy, mesto sa bude snažiť nájsť voľné kapacity v blízkosti miesta dočasného pobytu ukrajinských rodín.

Práca humanitárnej jednotky SČK je rôznorodá

Aktívne sú i záujmové združenia

Veľa členov Únie miest Slovenska (ÚMS), vrátane Banskej Bystrice, má partnerské mestá na Ukrajine a osobné kontakty s ich vedením. „Mapujeme naše priestorové a personálne kapacity, v prípade potreby sme pripravení zabezpečiť autobusy a bezpečnú prepravu utečencov z miest na východe, ktoré pomôžu previezť jednotlivcov aj celé rodiny do bezpečia,“ povedal Richard Rybníček, prezident ÚMS. Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS) zasa zriadilo transparentný účet na zabezpečenie finančnej zbierky, ako aj materiálnu pomoc. Spustilo aj registračný

system, ktorý pomôže pri hľadaní ubytovacích kapacít pre ľudí prichádzajúcich na Slovensko. „Našou snahou bolo zaviesť centrálny a efektívny logistický systém ubytovania, trasovať umiestnenia, umocniť bezpečnosť, ochranu zdravia, a tiež pomôcť s využitím potenciálu hotelov a penziónov,“ zdôraznil Michal Kaliňák, ústredný riaditeľ Kancelárie ZMOS. Registračný

system skráti čakanie vyčerpaných utečencov za hranicou a zjednoduší život všetkým zúčastneným, ktorí im pomáhajú nájsť bezpečné útočisko.

Kto môže, pomôže

Osud našich východných susedov nie je ľahostajný ani zdravotníckym zariadeniam v Banskej Bystrici. Pomoc poskytla Rooseveltova nemocnica, ktorá spolu s ďalšími slovenskými nemocnicami dodala nevyhnutné zásoby na poskytovanie prvej pomoci. Dezinfekcia, obväzový materiál, rukavice a ďalší materiál, ktorý mala v tej chvíli k dispozícii

v zásobách nemocničnej lekárne, je už na Ukrajine. Spoločne s Detskou fakultnou nemocnicou v našom meste poskytnú hlavne prichádzajúcim matkám s deťmi zdravotnú pomoc, ak ju budú potrebovať. Obidve zariadenia ubezpečujú, že dohovoria sa budú môcť aj v ukrajinskom jazyku.

Univerzita Mateja Bela (UMB), kde študujú ukrajinskí, ale aj ruskí študenti, zriadila Operačné centrum UMB pre pomoc Ukrajine, ktorého úlohou je koordinovať aktivity univerzity súvisiace s aktuálnou krízou. „Ubezpečujeme našich ukrajinských študentov a zamestnancov, že UMB je v rámci svojich možností pripravená poskytnúť im maximálnu podporu v tom, aby mohli zotrvať na univerzite a pokračovať v štúdiu a v práci,“ uviedla UMB na svojom webe. Aj banskobystrická Akadémia umení pripravila Program pomoci pre zahraničných študentov a ich rodiny. Pomoc je nasmerovaná na viaceré oblasti. Týmto spôsobom chce zmierniť ťažkú situáciu, v ktorej sa ukrajinskí študenti ocitli.

Pomoc ľuďom z Ukrajiny poskytujú u nás desiatky organizácií. Medzi nimi aj Slovenský Červený kríž (SČK). „V duchu princípov nezávislosti, neutrality a nestrannosti poskytneme pomocnú ruku tým, ktorí prídu hľadať útočisko v našej krajine,“ hovorí Zuzana Rosiarová Kesegová, generálna sekretárka SČK. Jeho pracovníci a dobrovoľníci zabezpečujú prvú pomoc, asistujú v prípade potreby pre-

Vestibul mestského úradu zaplnili veci z materiálnej zbierky

Stretnutie s matkami a deťmi z Ukrajiny

pravy imobilných ľudí a poskytujú v rámci svojho mandátu Pátraciu službu SČK – spájanie rodín v prípade, že v dôsledku konfliktu stratia kontakt so svojimi blízkymi.

Ubytovacie kapacity zabezpečujú aj lesníci

V súvislosti s migračnou krízou vyvolanou vojnovým konfliktom na ukrajinskom území sa rozhodol pomôcť aj štátny podnik Lesy SR, ktorý sídli v Banskej Bystrici. „Dennodenne prichádza na naše územie množstvo ľudí, prevažne matky s deťmi, pretože vojna im berie domov. Snažíme sa vytvoriť pre nich aspoň malý pocit bezpečia. Radi pomôžeme tým, že im dočasne poskytneme priestor, kde by si oddýchli a načerpali nové sily.

V súčinnosti s kolegami z jednotlivých odštepných závodov operatívne vytvárame lôžka v administratívnych budovách, aby sme zmaximalizovali ubytovacie kapacity,“ povedal poverený generálny riaditeľ Lesov

SR Matej Vigoda. Podnik má k dispozícii vyše 600 lôžok, ktoré má rozmiestnené vo svojich ubytovacích zariadeniach po celom Slovensku, najviac na Donovaloch, Hrochoti či v Turčianskych Tepliciach.

Na webovej stránke mesta (www.banskabystrica.sk) sme pridali sekciu – Pomoc pre Ukrajinu, kde sú dostupné informácie pre ľudí, ktorí sa rozhodli opustiť svoje domovy. Súčasne sú na nej zverejnené aj všetky dôležité kontakty, ktoré môžu byť pre odídencom z Ukrajiny nápomocné. K dispozícii je aj stála služba mestskej polície na telefónnom čísle 048/4330 804, ktorá je pripravená pomôcť prakticky kedykoľvek.

M. Strelec

Na Slovensku sa uskutočnili koncerty aj protesty voči ruskej agresii

Foto: MŠU BB

Názory poslancov

Mesto Banská Bystrica sa od vypuknutia vojny na Ukrajine zapojilo do pomoci. Vyhlásilo materiálnu zbierku, zriadilo kontaktné miesto pre prichádzajúcich ľudí a nepretržitú linku Informačného centra, zabezpečilo možnosť nahlasovania ponuky ubytovania pre prichádzajúcich ľudí, atď. Ako vnímate aktivity mesta a obyvateľov, ktorí sa snažia podať pomocnú ruku tým, ktorí utekajú zo svojej domovskej krajiny do bezpečia? Považujete súčasnú pomoc zo strany mesta pre odídencom z Ukrajiny za dostatočnú?

Radovan Ocharovich

Situácia s vojnovými utečencami nás ako rodinu veľmi zasiahla. Keďže cudzincom v našom meste pomáhame sa etablovať na život v B. Bystrici od roku 2000, takmer okamžite po začatí tohto nezmyselného konfliktu nám písali SMS-ky so žiadosťami o pomoc rôzni ľudia. Prakticky sme len „premostili“ niekoľko našich srdečných Banskobystričanov, ktorí ponúkli ubytovanie zdarma utečencom v núdzi. Postupne sme si našli prienik našej pomoci aj s mestským úradom. Úrad na čele s pánom primátorom zorganizoval od 3. marca 2022 rozvoz jedál do bytov, v ktorých ich ubytovali naši obetaví obyvatelia. Zorganizoval pre nich 7. marca tohto roka aj stretnutie za účasti dôležitých úradov, akými sú Detská fakultná nemocnica s poliklinikou, Centrum dobrovoľníctva, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, a pod. Stále čakáme na usmernenie Ministerstva zdravotníctva SR. Sú tu aj onkologickí pacienti, ktorí akútne potrebujú pokračovať vo svojej liečbe. Zákon im ju zatiaľ neumožňuje.

Marek Ondráš

Udalosti posledných dní sú nielen pre mňa, ale aj pre celý svet niečím nepredstaviteľným a neospravedliteľným. Myslel som si, že takéto agresívne vystúpenie voči slobodnému a suverénemu národu v Európe, akým je aj Ukrajina, už nezažijeme. Obzvlášť po skúsenostiach, ktoré má Európa z minulého storočia, alebo ktoré majú mnohí z nás z roku 1968. Nie je preto pre mňa prekvapením, že ruská agresia vyvolala nielen v Banskobystričanoch, ale aj na Slovensku, či v Európe pocit spolupatričnosti, ktorý sa prejavil v mnohých zbierkach, charitatívnych koncertoch, ponuke ubytovania, stravovania, ako aj možnosti prevozu. Tejto spontánnosti umne podalo pomocnú ruku aj mesto, ktoré pružne zareagovalo a pripravilo zbierku pre utečencov a snaží sa aj naďalej svojimi krokmi prispieť k uľahčeniu hroznej situácie, do ktorej sa Ukrajinci dostali. Verím, že súčasná situácia nebude dlho trvať a budeme môcť aj aktívnejšie pomôcť samotnej Ukrajine pri jej znovuoobnovení, rovnako ako aj nášmu partnerskému mestu Sumy.

Marcel Pecník

Som veľmi rád, že mesto Banská Bystrica sa od začiatku aktívne snaží Ukrajincom pomôcť v ich náhlejšej ťažkej situácii. Oceňujem, že do pomoci, ktorú chcú realizovať aj naši obyvatelia vnášame určitý systém a organizáciu. Aktivity v tejto oblasti budem vždy podporovať a k zapojeniu sa do nich pozývam všetkých (nielen) Banskobystričanov. Žijeme historickú dobu, o ktorej sa bude písať v učebniciach dejepisu. Doznieva svetová pandémia a za našimi hranicami sa rozrastá vojnový konflikt. Ešte nedávno to boli pre nás takmer imaginárne záležitosti. Pozitívne vnímam aj aktivity pomoci z nášho samosprávneho kraja i Ministerstva zahraničných vecí SR. Pomôžeme koľko môžeme ľuďom v susednej krajine a zároveň za každú cenu žiadajme mier! Už cisárovná Mária Terézia jasne hovorila, že aj priemerný mier je lepší, ako akýkoľvek veľký vojenský triumf. Majme to na pamäti aj dnes, aj vždy. Aj všetci!

Začala sa rozšiahla obnova ciest a chodníkov

Banskú Bystricu čaká v najbližších mesiacoch najväčšia rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry za posledné desaťročia. Celkovo sa na území mesta v roku 2022 zrekonštruuje 16 kilometrov ciest a sedem kilometrov chodníkov.

S príchodom oteplenia pokračujú práce na rozsiahlej rekonštrukcii hlavnej dopravnej tepny, ktorá prechádza mestskou časťou Fončorda za viac ako 1,27 mil. eur. Na takmer dvojkilometrovom úseku od Poľnej ulice, cez Kyjevské námestie, Nové Kalište, Švermovu až po Lidl na Tajovského ulici, budú zrekonštruované povrchy cesty vrátane výmeny obrubníkov, ako aj všetky príslušné chodníky a zastávky MHD. Úpravou prejde aj križovatka Nové Kalište. „Projekty obnovy rozsiahlych úsekov miestnych komunikácií sme pripravovali komplexne s prihliadnutím na celkovú dopravnú situáciu. V Banskej Bystrici nás čaká veľký pracovný ruch i dopravné obmedzenia, preto chcem poprosiť všetkých obyvateľov o trpezlivosť,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko. V týchto dňoch je stavebný ruch aj na úseku Lazovná – Jána Bottu, ktorý vedie popri areáli bývalej Slovensky. Zhotoviteľ vymieňa obrubníky a zároveň pracuje na výstavbe chodníka pre chodcov i cyklistov, ktorý prepojí Strieborné námestie so sídliskom Severná. V priestore frekventovanej križovatky Medený hámor vznikne nový kruhový objazd. Rekonštrukciou prejde i zjazd z rýchlostnej cesty R1 popri odbočke do Laskomera. Náklady na rekonštrukciu dosiahnu vyše 906 tis. eur.

Rekonštrukcia je v plnom prúde

Práce za viac ako 385 tis. eur sa začali aj na uliciach Tajovského a Janka Kráľa v okolí mestského parku. V tejto lokalite dôjde k rekonštrukcii cesty a odvodneniu, ako aj k obnove chodníka vedúceho popri Ekonomickej fakulte UMB. Pre zlepšenie dopravy v tejto časti mesta plánuje samospráva zrealizovať aj výstavbu mini okružnej križovatky. Prebudovanie križovatky, kde sa v súčasnosti stráca chodec i motorista, by sa malo uskutočniť ešte v tomto roku, s maximálnym ohľadom na národnú kultúrnu pamiatku – mestský park nachádzajúci sa v jej blízkosti. „V rámci všetkých opráv ciest a chodníkov budú zrealizované bezbariérové úpravy – nové zastávkové zálivy, nasvietené priechody pre chodcov s umiestnením prvkov pre slabozrakých a nevidiacich. Pri novom vodorovnom dopravnom značení bude použitý studený plast, ktorého trvácnosť je násobne vyššia ako bežne používané farby. Samozrejmosťou je aj použitie samonivelizačných poklopov, ktoré pri prejazde automobilom vodiči takmer nevnímajú,“ objasňuje 1. viceprimátor Jakub Gajdošík.

Súčasťou tohtoročných investícií je aj ob-

nova cesty pod Evanjelickým cintorínom na Lazovnej ulici. Stavebné práce budú spočívať v preložení chodníka, ktorý povedie popri rodinných domoch a vybudovaní parkoviska na opačnej strane. Vďaka tomu sa zvýši počet parkovacích miest. Následne bude doplnené nové zvislé a vodorovné dopravné značenie. Práce by mali byť ukončené v máji tohto roka. Ruch je viditeľný aj na Bakossovej ulici, kde okrem obnovy asfaltového povrchu a chodníka pribudnú tri spomaľovacie prahy pod priechodmi pre chodcov s cieľom zvýšiť bezpečnosť detí v okolí základnej a materskej školy. Rekonštrukcia za vyše 575 tis. eur bude pokračovať až na Námestie Š. Moysesa, kde dôjde ku kompletnej výmene poškodenej dlažby. V súčasnosti pripravujeme aj projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu ciest na Bernolákovej a Poľnej ulici smerom na Malachov.

Oprava ciest v správe BBSK a SSC

Od 25. marca tohto roka by sa mala začať komplexná rekonštrukcia Sládkovičovej ulice v úseku od križovatky s hypermarketom Tesco, prechádzajúceho cez Kráľovu a Podháj do mestskej časti Kremnička za 810 tis. eur. Cestu III. triedy začne rekonštruovať Banskobystrický samosprávny kraj, do ktorého správy úsek patrí. Okrem povrchov prejdú opravou aj zastávky MHD, kanalizačné vpuste, inštalované bude i nové dopravné značenie. Zároveň sa vyrieši aj odvodnenie cesty pri odbočke na Podháj, ktorá býva po silnejších dažďoch opakovane zaplavená. Stavebnými prácami bude vyriešený aj problém nebezpečného priechodu pre chodcov, ktorý sa nachádza pri obchodnom dome NAY.

Foto: MŠÚ BB

Slovenská správa ciest (SSC) začala od marca s rekonštrukciou cesty I/59 v časti od predajne Mitsubishi Motors na Jakubskej ceste až po križovatku smerom na Donovaly/Štutec (vyše 6,3 mil. eur). Ide o obnovu takmer deväťkilometrového úseku, v rámci ktorého sa súbežne opravujú chodníky, obrubníky a súčasne vjazdy k príslušným domom. Od apríla do júna 2022 bude zároveň SSC realizovať opravu štvorkilometrového úseku cesty I/66 za viac ako 2,6 mil. eur. S dopravnými obmedzeniami bude treba počítať od napojenia rýchlostnej cesty R1 na Huštáku cez mesto popri Hrone až po predajňu Lion Car na Partizánskej ceste. Národná diaľničná spoločnosť pristúpila aj k oprave mosta na rýchlostnej ceste R1, ktorý prechádza ponad ulicu J. M. Hurbana, Tajovského a Školskú ulicu za necelých 4 mil. eur bez DPH.

Obnovujeme aj zastávky MHD

Vlani získalo mesto nenávratný finančný príspevok vo výške 740 tis. eur na opravu deviatich frekventovaných zastávok, kde dochádza často k dopravným nehodám a blokovaniu dopravy. Počas ich rekonštrukcie sa vybudujú zastávkové pruhy, opravené budú chodníky s bezbariérovou úpravou a osadené aj lavičky i prístrešky. Pre nevidiacich vybudujeme bezpečnostné pásy a osvetlenie na priechodoch pre chodcov. Už začiatkom februára sa začalo pracovať na obnove zastávky v okolí Tajovského parku v smere do mesta. Rovnako aj na Lazovnej ulici v smere na Strieborné námestie. Práce sa začali realizovať aj na zastávke Rooseveltova nemocnica v smere Tajovského – školy.

Všetkých obyvateľov prosíme o trpezlivosť, zvýšenú pozornosť na cestách a sledovanie dopravného značenia, ktoré bude upozorňovať na dočasné obmedzenia.

D. Adamovičová

PLÁNOVANÝ HARMONOGRAM PRÁČ NA AUTOBUSOVÝCH ZASTÁVKÁCH

11. 2. - 30. 4. 2022	TAJOVSKÉHO PARK SMER MESTO
22. 2. - 30. 4. 2022	LAZOVNÁ SMER MESTO
28. 2. - 25. 5. 2022	ROOSEVELTOVA NEMOCNICA SMER MESTO
14. 3. - 12. 6. 2022	ÚSVIT SMER FONČORDA
28. 3. - 26. 6. 2022	PARTIZÁNSKA CESTA, MÝTO SMER SÁLKOVÁ
2. 5. - 31. 7. 2022	PARTIZÁNSKA CESTA, MÝTO SMER MESTO
2. 5. - 31. 7. 2022	PARTIZÁNSKA CESTA, SVP SMER SÁLKOVÁ
1. 6. - 31. 8. 2022	RUDOHORSKÁ, HORNÁ SMER MESTO
1. 6. - 31. 8. 2022	RUDOHORSKÁ, DOLNÁ SMER MESTO

Iliaš, ale aj Petweffalwa a Illésfalva

Mesto pod Urpínom má 19 mestských častí. Sú to: Banská Bystrica, Iliaš, Fončorda, Jakub, Kostiviarska, Kráľová, Kremnička, Majer, Podlavice, Pršianska Terasa, Radvaň, Rakytovce, Rudlová, Sásová, Senica, Skubín, Šalková, Uhliisko a Uľanka. V Radničných novinách postupne predstavíme jednotlivé lokality nášho mesta. V pravidelnej rubrike – Mestské časti, budeme informovať o tom, čo ich obyvateľov teší, ale zároveň aj trápi. Začíname v Iliaši.

Do Iliaša sa dostanete po zrekonštruovanom moste

Obec vznikla pravdepodobne na konci 13. storočia. Roku 1464 sa spomína ako Petweffalwa a v roku 1888 už ako Illésfalva. Ako uvádza v Lexikóne obcí a ich pamiatok Vladimír Sklenka, vlastními Iliaša boli v 18. storočí šľachtické rodiny Gerhardovcov a Bohušovcov. Približne v polovici 19. storočia sa vytvorila samostatná administratívna jednotka. Tá bola v roku 1886 zlúčená s Kráľovou, v roku 1964 ako súčasť Kráľovej s Radvaňou a o dva roky neskôr sa ako súčasť Radvane stáva súčasťou mesta Banská Bystrica. V Iliaši dnes žije približne 263 obyvateľov. Spolu s Kráľovou, Kremničkou, Pršianskou Terasou a Rakytovcami tvorí volebný obvod č. 7, ktorý má v mestskom zastupiteľstve dvoch poslancov. Občianska rada práve s nimi rieši problémy tejto mestskej časti.

Dočkali sme sa po 40 rokoch

Obyvatelia dlhodobo upozorňovali na havarijný stav mosta, ktorého údržbu zabezpečoval správca miestnych komunikácií. Je jedinou prístupovou cestou, ktorá spája túto

lokalitu so samotným mestom. Vlni sa po dlhej dobe podarilo vybudovať nový most do Iliaša na mieste toho pôvodného, ktorý bol premiestnený a slúžil ako provizorium počas výstavby nového mosta. Jeho slávnostné otvorenie sa uskutočnilo 3. decembra 2021 len v užšom kruhu, kvôli opatreniam súvisiacim s covidom. Obyvatelia mestskej časti sú vďační za výstavbu nového mosta všetkým zainteresovaným osobám, ktoré sa podieľali na jeho realizácii.

Zo zbrojnice máme volebnú miestnosť

V minulosti sa nám podarilo prebudovať hasičskú zbrojnicu na miestnosť, v ktorej sa schádza občianska rada, a kde sa konajú aj voľby do samosprávy, ako aj voľby do VÚC či Národnej rady SR. Rekonštrukcia bola financovaná v rámci participatívneho rozpočtu. V miestnosti nie je sociálne zariadenie, bolo by do budúcnosti potrebné jeho dobudovanie aj s malou kuchynkou v zadnej časti zbrojnice. Finančné náklady na uvedené práce by si vyžiadali približne 15 až 20 tis. eur. S prívodom vody a vybudovaním kanalizácie by nemal byť problém, nakoľko sa nachádza v ceste pred hasičskou zbrojnicou.

Problémov je dosť

Riešenie dopravy do južnej časti Iliaša v nasledujúcich rokoch bude nevyhnutné z dôvodu úzkej cestnej komunikácie od troch rodinných domov až po železničné priecestie. Ak sa v tomto úseku stretnú dve vozidlá, jedno sa musí vyhnúť mimo cesty. V južnej časti navyše prebieha individuálna výstavba rodinných domov a vozidlá v tejto lokalite Iliaša neustále pribúdajú. A s nimi samozrejme aj frekvencia premávky.

Ako ďalší problém vnímajú obyvatelia mestskej časti cintorín v Iliaši. V tomto roku je v pláne zrealizovať prístupovú komunikáciu k hrobovým miestam. Cintorín prevzali do správy Záhradnícke a rekreačné služby (ZAaRES) a v týchto týždňoch prebiehajú rokovania s občianskymi radami o uzatváraní zmlúv a činnosti ZAaRES-u na všetkých cintorínoch v okrajových častiach mesta. V marci a apríli bude uvedená problematika prerokovaná s obyvateľmi okrajových častí.

Čo nás ešte trápi

Realita je taká, že mestska časť Iliaš ako jediná v celom meste doteraz nemá zavedený zemný plyn. Mnohí obyvatelia by uvítali, keby mohli variť a kúriť pomocou plynu. Otázne je, či sa ho niekedy dočkajú. Nevyhovuje ani technický stav podchodu pod železnicou, ktorý je potrebné bezpodmienečne opraviť, resp.

V mestskej časti žije vyše 260 obyvateľov

Šľachtická kúria

vymeniť celú podlahu. A na záver ešte jedna pripomienka. Južná časť Iliaša nemá na konci ulice otočku pre vozidlá, ktoré odvážajú komunálny odpad a robia zimnú údržbu. Sme radi, že mesto Banská Bystrica aj s našimi poslancami v poslednom období venovalo značnú pozornosť aj najmenšej okrajovej časti a nemalými prostriedkami sa podarilo odstrániť niekoľkoročné problémy. Sú tu ale aj ďalšie, s ktorými sa mesto do budúcnosti bude musieť určite zaoberať. Veríme, že nebude potrebné čakať roky na ich splnenie. Ďakujeme všetkým tým, ktorí pomáhajú zveľaďovať náš Iliaš.

J. Žambor, predseda Občianskej rady Iliaš

Blíži sa zápis budúcich prváčikov

Samospráva určila termín zápisu v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica od 1. apríla do 30. apríla 2022 v čase od 13:00 do 18:00 hod. Presné miesto a čas konania zápisu oznámi riaditeľ školy najneskôr 15 dní pred začiatkom zápisu, na verejne prístupnom mieste v škole a na jej webovom sídle.

Nástup do základnej školy je jedným z významných období v živote dieťaťa, pre ktoré je to prechod z obdobia hier do obdobia povinností. Hlavným kritériom pre vstup do prvej triedy je vek budúceho školáka. Do školy sa prijíma dieťa, ktoré v období nástupu na povinnú školskú dochádzku dovŕšilo šesť rokov a dosiahlo školskú spôsobilosť. Do 1. ročníka základnej školy môže byť prijaté aj dieťa, ktoré nedovŕšilo šesť rokov. Jeho zákonný zástupca je ale povinný k žiadosti predložiť súhlasné vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Rovnako aj súhlasné vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast.

Ak má dieťa šesť rokov, ale nemá školskú spôsobilosť, riaditeľ materskej školy rozhodne o jeho pokračovaní v povinnom predprimárnom vzdelávaní v materskej škole. V takomto prípade je potrebný písomný súhlas zariadenia poradenstva a prevencie, ako aj všeobecného

lékára pre deti a dorast, a tiež súhlas zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia. V prípade, že dieťa má trvalé bydlisko na území Slovenska a žije v zahraničí, rodič je povinný podať elektronicky prihlášku v termíne zápisu do základnej školy podľa miesta trvalého bydliska v SR. Pri zápise oznámi, že budúci školák sa bude vzdelávať v zahraničí

či a písomne požiadava o povolenie pre takéto vzdelávanie.

Spádová škola

Žiak navštevuje základnú školu v obvode, v ktorom má trvalý pobyt (spádová škola), pokiaľ zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú. Plniť povinnú dochádzku môže aj v inej ako spádovej škole, ak ho prijme jej riaditeľ. Ten je však povinný prednostne prijať žiakov, ktorí majú miesto trvalého pobytu v obvode spádovej školy.

Do jednotlivých školských obvodov sú zaradení žiaci podľa ulíc ich trvalého pobytu. Výnimkou je 11. obvod, ktorý vytvára školské triedy pre deti z celého územia mesta so špecifickým intelektovým nadaním. Školské obvody sú určené VZN mesta Banská Bystrica č. 5/2022, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 4/2018 o ich určení.

Možná pokuta

Zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť svoje dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole. Ak tak neurobí, dopustí sa priestupku, za ktorý mu mesto môže uložiť pokutu v zmysle platných právnych predpisov až do výšky 331,50 eur.

Školský úrad BB

Školské obvody na území mesta

ŠKOL. OBVOD	ŠKOLA
1.	ZŠ Pieninská 27
2.	ZŠ Sitnianska 32
3.	ZŠ Ďumbierska 17
4.	ZŠ s MŠ J. Bakossa, Bakossova 5
5.	ZŠ Trieda SNP 20
6.	ZŠ Golianova 8
7.	ZŠ J. G. Tajovského, Gaštanová 12
8.	ZŠ Spojová 14
9.	ZŠ Moskovská 2
10.	ZŠ s MŠ Radvanská 1
11.	ZŠ SSV, Skuteckého 8

Akcia Za krajšie mesto sa začína v týchto dňoch

Jar sa v našom meste už tradične spája s celomestským upratovaním v rámci akcie Za krajšie mesto. V prípade priaznivého počasia by mala byť zorganizovaná ešte pred veľkonočnými sviatkami. V posledných dvoch rokoch bola obmedzená kvôli nepriaznivej pandemickej situácii. Vzhľadom na priaznivý vývoj sa podujatie uskutoční v štandardnom rozsahu, pričom je dôležité dodržať aktuálne protipandemické opatrenia. Vyčistené budú verejné priestranstvá, najmä medzibloková zeleň na sídliskách od rôznych komunálnych a rastlinných odpadov zhrabovaním. Súčasťou je aj zabezpečenie sezónneho zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu zo záhrad. Pri realizácii akcie sa počíta s aktívnym zapojením obyvateľov mesta a dobrovoľníkov. Organizačne ju zabezpečuje Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev mestského úradu, ktoré môžete kontaktovať na telefónnom čísle 048/4330 454.

V uvedených termínoch mestský úrad zabezpečí pristavenie veľkoobjemových kontajnerov do jednotlivých lokalít mesta.

Konkrétne pristavenie kontajnerov nájdete na webe samosprávy a takisto bude uverejnené aj na informačných plagátoch. V prípade potreby vývozu, príp. premiestnenia kontajnerov, poskytnutia vriec na odpad a pod., počas akcie (okrem nedele) kontaktujte pracovníka mestského úradu na telefónnom čísle 0905 940 847.

Pri výrazne nepriaznivých podmienkach (dážď, podmosený terén, silný vietor, sneženie, a pod.) bude stanovený náhradný termín, o čom vás budeme informovať na webstránke mesta www.banskabystrica.sk. Termíny etáp si môžete potvrdiť na čísle 048/4330 454 alebo 0905 940 875, resp. na e-mailovej adrese separovanyzber@banskabystrica.sk.

Žiadame obyvateľov mesta, aby počas akcie nevykonávali rezy a výruby kríkov, stromov

Rozpis stredísk ZAaRES-u

I. etapa	Stredisko Západ, Malachovská cesta 34, tel. č.: 0903 566 642
II. etapa	Stredisko Východ, Pod Hôrkou 20, tel. č.: 0903 566 643
III. etapa	Stredisko Centrum, Horná 24/A, tel. č.: 0903 566 641
IV. etapa	Stredisko Západ, Malachovská cesta 34, tel. č.: 0903 566 642

a zamerali sa len na vyhrabávanie trávnikov od lístia, suchej trávy a komunálneho odpadu, čistenie chodníkov a pod. Právo hospodárenia s vegetáciou rastúcou na verejných plochách vo vlastníctve alebo správe mesta Banská Bystrica má len samosprávou poverená odborná organizácia Záhradnícke a rekreačné služby (ZAaRES). V prípade záujmu o odbornú poradenskú činnosť, resp. poskytnutie vriec, môžete kontaktovať príslušné strediská ZAaRES-u pre jednotlivé etapy akcie. Náradie však z dôvodu pandemickej situácie nebude v tomto roku zapožičané.

štu

Akcia "Za krajšie mesto" je rozdelená na štyri etapy

I. ETAPA	18.3. - 20.3.2022	Fončorda, Podlavice, Skubín, Suchý vrch
II. ETAPA	25.3. - 27.3.2022	Sásová, Rudlová, Kostiviarska, Jakub, N.Svet, Uľanka
III. ETAPA	1.4. - 3.4.2022	Centrum, Uhlisko, Majer, Graniar
IV. ETAPA	8.4. - 10.4.2022	Radvaň, Kráľová, Pršianska Terasa, Iľáš, Kremnička, Rakytovce, Šalková, Senica

Banskobystrické enviroaktuality

Čo sa deje u nás v tomto období v oblasti životného prostredia? Na každé zasadnutie mestského zastupiteľstva je predkladaná písomná informácia o aktuálnych aktivitách samosprávy v oblasti životného prostredia. Zverejnená je na webe mesta v sekcii Klimatická zmena.

Zaujímavé aktuality v marci 2022

- ✓ Pracujeme na aktualizácii a príprave dôležitých dokumentov. Pre účinnú ochranu a podporu životného prostredia je potrebné dobré nastavenie, aktuálnosť a vymožiteľnosť dokumentácií. Ide najmä o územný plán, ale aj o Miestny územný systém ekologickej stability, Generel zelene, Dokument starostlivosti o dreviny mesta Banská Bystrica, Klimatickú stratégiu a ďalšie. Pripravuje sa II. etapa aktualizácie Dokumentu starostlivosti o dreviny, ktorej súčasťou bude zameranie drevín, ich inventarizácia, návrhy ošetrov a sadovníckych úprav. Druhá etapa bude ukončená do konca tohto roka na významných plochách zelene v meste, ako sú parky, parčíky a pod. Prednostne sú spracúvané lokality „Zelených sídlisk“, kde sa na žiadosť obyvateľov rozšírila hranica niektorých riešených území.
- ✓ Začali sme vyhotovovať Akčný plán pre mitigáciu (zmiernenie) a adaptáciu (pris-

pôsobenie) na zmenu klímy v našom meste a ďalšie opatrenia v rámci projektu Reakcia na zmenu klímy v meste Banská Bystrica podporeného z grantov Európskeho hospodárskeho priestoru.

- ✓ Pripravujeme ďalšie kolo projektov Zelených sídlisk – odborníci navrhujú prvky zelenej a modrej infraštruktúry na podporu biodiverzity a kvality životného prostredia.
- ✓ Prebieha príprava na Európsky olympijský festival mládeže, ktorá sa uskutočňuje aj realizáciou opatrení tzv. Zeleného EYOF-u.
- ✓ Pokračuje participatívny proces vo veci revitalizácie Mestského parku.
- ✓ Na 16-tich mestských cintorínoch v správe ZAaRES-u je vyhotovený digitálny pasport. Na Centrálnom mestskom cintoríne v Kremničke v spolupráci so združením Skutočné obete zasadíme lipu na pamiatku obetiam pandémie. Pietny akt sa uskutoční 4. apríla 2022.

- ✓ Participatívny postup podľa Akčného plánu pre otvorené vládnutie na miestnej úrovni prebieha aj pri príprave Integrovannej územnej stratégie funkčnej mestskej oblasti Banská Bystrica (UMR), mestskom parku, Zelených sídliskách, participatívnom rozpočte.

- ✓ Priebežne sledujeme situáciu v ovzduší. V zimných mesiacoch sú nepriaznivé rozptylové podmienky. Individuálne vykurovanie, intenzívna doprava a nepriaznivá meteositácia spôsobujú navýšenie imisných hodnôt, najmä pre prachové častice (PM₁₀, PM_{2,5}). Aktuálne sú spracúvané aj ohlásenia údajov od prevádzkovateľov malých zdrojov znečisťovania ovzdušia (právnické osoby). Podrobnejšie informácie o aktivitách v oblasti životného prostredia nájdete na webovej stránke mesta.

M. Lichý

Ekopodnety a názory obyvateľov mesta

Do marcového vydania Radničných novín sme vybrali podnet, ktorý nám zaslal pán Matušek. Tvrdí, že je potrebné zlepšiť podporu mesta pre aktivity obyvateľov v oblasti životného prostredia, napríklad pri výsadbe drevín v okolí bytových domov. „Pri našom dome sme sa pokúsili o výsadbu stromčekov bez pomoci mesta či ZAaRES-u. Vyzbierali sme sa ako susedia na výsadbu (schválenú ZAaRES-om). Bohužiaľ stromy sú napádané vandalom. Vytvorili sme okolo nich ochranu z dosiek, či pletiva, napriek tomu nám zasa vandal ostrihal konáre okrasných čerešní. Zaujímá ma: Ako vníma samospráva a inštitúcie mesta občiansku výsadbu? My sme necítili podporu, prisľúbenej pomoci sme sa nedočkali“, píše pán Matušek.

Názor odborníkov

„Obrovský prínos zelene v zastavanom území miest je z hľadiska regulácie mikroklimatických podmienok nepopierateľný. Nielenže zvyšuje vlhkosť vzduchu, znižuje vysoké teploty a poskytuje zdroj potravy pre rôzne skupiny živočíchov, ale plní tiež zdravotnú, izolačnú, rekreačnú, architektonickú a aj estetickú funkciu. Preto je potrebné chrániť a v ideálnom prípade aj zvyšovať podiel kvalitnej zelene na území mesta“, pripomína Lucia Vrbiniaková, krajinná inžinierka z Oddelenia plánovania a architektúry mesta.

Súčasne dodáva: „V silne urbanizovaných územiach sídlisk je žiaduca a vítaná podpora zo strany obyvateľov. Je pre nás potešujúce, keď aj v našom meste vidíme ľudí, ktorí preukazujú, že im nie je ľahostajný stav a kvalita svojho životného prostredia, a snažia sa „veci“ posunúť dopredu. Vytvárajú plochy, ktoré majú nielen estetický význam, ale najmä prinášajú mestu nesmierny význam z pohľadu podpory biodiverzity. Svojimi väčšími, či menšími sadovníckymi úpravami – novou výsadbou trvaliek, kríkov, vhodnou výsadbou stromov alebo úpravou zelených plôch vytvárajú malé „kúsky“ prírody v silne urbanizovanom území. Rovnako zvyšujú kvalitu verejných priestorov všetkých obyvateľov a priaznivo vplyvajú na rozvoj ze-

leného mesta. Týmto postojom dokazujú, že im na svojom životnom priestore záleží a sú kladným príkladom aj pre ostatných obyvateľov.“ O vyjadrenie sme požiadali aj Michala Valenta, vedúceho úseku údržby verejnej zelene z mestskej organizácie ZAaRES. „Výsadbu zelene obyvateľmi vnímame pozitívne. Je však potrebné nás (ZAaRES) pred výsadbou písomne oboznámiť – schematicky zakresliť jednoduchú mapovú situáciu, prípadne opísať druhové a odrodové zloženie navrhovanej výsadby. V našom oficiálnom stanovisku im napíšeme podmienky výsadby, aby bola realizovaná kvalitne, neprekážala ostatným obyvateľom sídliska (aby výsadbu nepoškodzovali), aby rešpektovala existujúce inžinierske siete a vhodnú vzdialenosť od bytových domov,“ konštatuje Michal Valent. Pánovi Matušekovi sa ospravedľujeme za zlyhanie komunikácie. Mesto bude výsadbu zelene obyvateľmi podporovať a napomáhať im. Dôležité však je, aby obyvatelia aj po výsadbe naďalej spolupracovali na jej ochrane, údržbe a starostlivosti o svoje okolie.

Obráťte sa na nás

Ak máte podnety a pripomienky týkajúce sa životného prostredia v našom meste, posielajte ich môžete naďalej prostredníctvom www.odkazprestarostu.sk.

M. Lichý

Foto: H. Matušek

Mesto vtáhuje obyvateľov do diania i rozhodovania o veciach verejných

Iniciatíva pre otvorené vládnutie na miestnej úrovni, ku ktorej sa Banská Bystrica prihlásila v roku 2020, je nástrojom na zlepšovanie otvorenej komunikácie medzi samosprávou a obyvateľmi. Priama diskusia má zároveň pomôcť mestu pri realizácii rozbehnutých projektov. Vďaka nej dokáže pochopiť potreby súčasnej spoločnosti a naopak, obyvateľom pomáha porozumieť limitom, ktoré projekty majú. V súčasnosti okrem samotnej tvorby strategického dokumentu otvoreného vládnutia pracujú zamestnanci mestského úradu spolu s partnermi na projektoch revitalizácie mestského parku či Zelených sídlisk. Súčasne aj na sietovaní aktérov a vytváraní zásobníka projektov v rámci Integrovannej územnej stratégie, ktorá je nevyhnutná v procese čerpania eurofondov v novom programovom období. Mesto pritom nezabúda ani na obľúbený nástroj participácie – participatívny rozpočet, ktorý odštartoval svoj ďalší ročník.

Projekt revitalizácie mestského parku na Tajovského ulici napreduje. Samospráva spolu s aktívnymi obyvateľmi i partnermi nastavili aktivity participatívneho procesu a zosieťovali dôležitých aktérov. Cieľom je pripraviť kvalitný návrh obnovy parku, vytvoriť z neho bezpečný zelený priestor rešpektujúci potreby obyvateľov i požiadavky pamiatkarov. Aktuálne sa projektový tím zameriava na prípravu informačno-vzdelávacích podujatí, ktoré poukážu na minulosť parku, ochranu pamiatok, nevyhnutné procesy, ale aj zavádzanie zelených a modrých riešení v súvislosti s klimatickou zmenou. Do procesu obnovy sa môžete zapojiť aj vy, ak nám poskytnete súkromné alebo zdedené fotografie, kresby či príbehy o vzniku parku a jeho vývojových etapách, ako kedysi fungoval, kto sa v ňom stretával, na čo slúžil, a čo všetko od samotného založenia „zažil“. Vítané sú príbehy pamätníkov, starousadlíkov, ale aj súčasných. Ak sa chcete podeliť o materiál súvisiaci s parkom a prispieť k tvorbe edukatívnych podujatí, posielajte nám ho na ic@banskabystrica.sk, alebo na adresu: Informačné centrum, Nám. SNP 1, 974 01 Banská Bystrica, príp. nám ho doneste osobne. Všetky zapožičané materiály budú po skončení týchto aktivít vrátené.

Na sídliskách chce mesto s komunitami bojovať proti zmene klímy

Projekt Zelené sídliská je zameraný na revitalizáciu okolia bytových domov v siedmich lokalitách mesta. Po vypracovaní lokalitných programov s podnetmi od obyvateľov z verejných diskusií, aktuálne prebieha proces konzultácií s expertmi na životné prostredie, oddeleniami MsÚ i externými organizáciami. Z dôvodu nevyhnutnosti riešenia klimatickej krízy je cieľom samosprávy efektívne využiť čas a zavádzať aj rýchle opatrenia, na ktorých sa môže podieľať samotná komunita. Ide napríklad o zakladanie nových zelených alebo lúčnych spoločenstiev, trvalkových záhonov, ovocných sádov, budovanie

búdok pre vtáctvo atď. Príkladmi dlhodobých riešení, ktoré musia byť realizované pod dohľadom odborníkov sú napr. zadržiavanie vody, využívanie existujúcich prameňov, dažďové záhrady, vsakovacie plochy a pod. Pre overenie možností realizácie konkrétnych návrhov plánuje samospráva obhliadky v teréne so všetkými zainteresovanými stranami, ale aj geodetické zamerania lokalít či hydrogeologické prieskumy. Oddelenie územného plánovania a architekta mesta zároveň pripravuje komplexný pohľad na nevyhnutné riešenie parkovacej politiky a „upratanie“ automobilov na sídliskách. Na túto tému sa uskutočnia diskusie s obyvateľmi, o ktorých vás budeme informovať.

Na úspešné projekty pôjde 40 tisíc eur

Máme za sebou prvé diskusné fórum, ktoré je znakom toho, že sa začal ďalší ročník participatívneho rozpočtu. Mesto plánuje tento nástroj participácie skvalitniť intenzívnejšou komunikáciou, revíziou štatútu a hľadaním vhodného spôsobu hlasovania. Obyvatelia už dnes môžu uvažovať o nápadoch, ktoré by radi zrealizovali v rámci štyroch tematických skupín – Aktívne občianstvo, komunitný rozvoj a celoživotné vzdelávanie, Zelené v meste a verejné priestranstvá, Kultúra a kreatívny priemysel, Šport, pohybové aktivity a zdravý životný štýl.

Pracujeme na tvorbe dôležitých strategických dokumentov

Stratégia Iniciatívy pre otvorené vládnutie, ktorú mesto tvorí so svojimi partnermi, stanoví víziu, priority, ciele a aktivity otvoreného vládnutia v Banskej Bystrici. Postavená je na ôsmich témach, ktoré boli identifikované ako kľúčové, ešte počas tvorby akčného plánu v uplynulom roku. Ide napr. o komunikáciu, zapájanie obyvateľov do rozhodovania o veciach verejných, o rozvoj transparentnosti, posilnenie využívania otvoreného vládnutia v oblasti územného plánovania či environmentálneho spravovania a pod. Dokument by mal byť hotový do konca augusta 2022.

Integrovaná územná stratégia (IÚS)

Mesto sa v súčasnosti nachádza na začiatku nového programového obdobia 2021 – 2027, v rámci ktorého sa bude môcť zapájať do rôznych výziev a uchádzať sa o mimorozpočtové zdroje. Jedným z nástrojov priameho čerpania eurofondov na najbližšie roky a financovania rozvojových aktivít je IÚS prostredníctvom udržateľného mestského rozvoja, ktorú samospráva kreuje spolu s partnermi, expertmi, odborníkmi i širšou verejnosťou. Po prvom kole tematických skupín sa uskutočnilo konzultačné fórum s cieľom zdieľať spracované výstupy a nájsť ďalších partnerov pre tvorbu zásobníka projektov. Ten reflektuje na aktuálne rozvojové problémy mesta a 18 okolitých obcí, ktoré tvoria spoločné územie, tzv. mestskú funkčnú oblasť. Ide napr. o projekty revitalizácie vnútroblokov na sídliskách i obnovy parkov, výstavby cyklotrás, zábery v sociálnej oblasti, debaierizácie a vyššej bezpečnosti priestorov, komunitného rozvoja a pod. Ak vás tieto témy zaujali, kliknite na web www.banskabystrica.sk. V časti „Samospráva“ si vyhľadajte podstránku „Iniciatíva pre otvorené vládnutie“, a prečítajte si viac informácií.

S. Kariková, koordinátorka pre participáciu a otvorené vládnutie, MsÚ BB

Mestský park a jeho história

Tvoria ho stromy, cesty, záhony s kvetinami, často aj vodné plochy. Jeho súčasťou bývajú aj fontány, sochy a pod. Všetky tieto atribúty spĺňa, resp. spĺňa aj náš najväčší mestský park. Nachádza sa západne od centra Banskej Bystrice. Má štvorcový pôdorys a rozlohu viac ako osem hektárov. Jeho hranice tvoria ulice J. Kráľa, J. G. Tajovského, Ľ. Štúra a J. M. Hurbana. V roku 1994 bol vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

Foto: www.zaujalo.sk

Park sa nachádza v priestore, ktorý sa kedysi nazýval Dolné lúky a bolo tam vojenské cvičisko a strelnica. Nazýval sa aj Špitálska lúka (Stierwiese alebo Spitalwiese), Bujačná či Býčia, podľa toho, že patrila špitálu Sv. Alžbety, ktorý tam choval býčie stádo. Prvá zmienka o parku pochádza už z roku 1825. Reálne o ňom možno hovoriť ale až od 40-tych rokov 19. storočia, keď mladí nadšenci po obvode veľkej lúky vysadili prvé stĺpovité topole. V roku 1896, kedy sa oslavovalo uhorské milénium mestská hospodárska komisia prijala plán konečnej parkovej úpravy Dolnej lúky (Alsó rét, neskôr Árpád tér), ktorý predložil vtedajší mešťanosta Július Czesnák. Pompézná parková úprava mala aj budúcim generáciám pripomínať výročie milénia. Z dvoch oslovených umeleckých záhradníkov uprednostnili návrh Árpada Petza z Budapešti. Na úpravy bola vyčlenená čiastka 1 500 forintov. Podľa tohto návrhu sa uhlopriečne chodníky doplnili o ďalšie radiálne chodníky. Navrhnuté boli aj dve okružné trasy s polkruhovými odpočinkovými zákutiami, z ktorých ale vonkajšia okružná trasa nebola realizovaná. Parkový parter v smere východ – západ, bol podľa návrhu upravený záhonmi kvetín a ruží. Toto je základná schéma parku tak, ako ho poznáme aj dnes.

Postupom rokov sa jeho vzhľad menil

V roku 1910 bolo zriadené detské ihrisko, ktoré začiatkom 30-tych rokov umiestnili v pravom rohu parku. S tým súvisí aj stavba malého murovaného kiosku, ktorý pôvodne slúžil na občerstvenie, ako bufet. Neskôr tam bola niekoľko rokov umiestnená aj pobočkaestskej knižnice. Schátraný objekt existuje dodnes.

V južnej okrajovej časti parku boli v roku 1914 vybudované opložené tenisové ihriská a šatne. Priestor sa v zime využíval ako klzisko s prí-

rodným ľadom na korčuľovanie i na hokejové zápasy. Bolo to miesto významných športových udalostí. Za všetky spomeňme celoštátny prebor Československej obce sokolskej. Tenisovú loptičku tu naháňali také známe mená ako sú: Šalamon, Bárczy, Dohnány, Králik, Fillo či Mária Markovičová.

Všetky ihriská boli už pri svojom vzniku osvetlené elektrinou z mestskej elektrárne. V druhej

polovici 20. storočia vedľa tenisového areálu vznikol aj volejbalový areál, celkovo tri ihriská. Pri ňom je murovaný objekt šatní a toaliet. V roku 1950 umiestnili doprostred východnej časti parteru súsošie matky s dieťaťom od akademického sochára K. Dúbravského. Na opačnej strane sa nachádzalo tufové vtáčie napájadlo.

Samostatnú kapitolu tvorí drevený altánok

Podľa niektorých autorov bola v parku drevená besiedka už v roku 1884. V rámci parkovej úpravy z roku 1896 sa však s výstavbou stánku na vhodnom mieste ešte len uvažovalo. V pláne mesta z roku 1927 bol navrhovaný pavilón vysunutý na západ od stredu parku. O stavbu toho existujúceho sa paradoxne postarali nie obyvatelia mesta, ale vojaci 26. pešieho pluku, ktorý v Banskej Bystrici sídlil. Mali aj vlastnú posádkovú hudbu, ktorá príležitostne hrávala na podujatiach v meste na rôznych nekrýtych miestach, okrem iných aj v parku. To bol dôvod, prečo sa vojaci začali snažiť o postavenie „hudobného pavilónu“, aby ochránili noty, nástroje a odev. Prvá žiadosť mestu od posádkového veliteľa generála Eduarda Kadleca je z júna 1927. Keďže odpoveď mesta bola zamietavá v tom zmysle, že v parku nie je miesto na takýto pavilón, vojaci svoje žiadosti opakovali aj o pár mesiacov či rokov. Ich úsilie bolo korunované úspechom až v roku 1932. Mesto prispelo na výstavbu altánku materiálom v hodnote za viac ako 5 tisíc Kčs. V rekordnom čase, za jedenásť dní bol altánok postavený. Zásahu na tom malo 22 mužov technickej roty 26. pešieho pluku, ktorí na stavbe pracovali 11 až 12 hodín denne. Hudobný altánok tak slúžil svojmu účelu až do po-

slednej tretiny 20. storočia, kedy promenádne koncerty vojenskej hudby naposledy odzneli pod taktovkou kapelníka mjr. Jaromíra Sylvestra a neskôr pplk. Jozefa Kráľa.

Oáza pokoja

Kompozične je park tvorený systémom obvodových a vnútorných cestičiek lemujúcich alejí. Z drevín tu nachádzame lipy, pagaštany, javory, jasene, jelše a miestami aj topole a orech čierny, v parteri tuje. Okraj jeho južnej časti lemujú platany. Vysadené sú aj smrek, agáty, hraby, buky, bresty a strieborná forma smreka pichľavého. Prevládajú domáce druhy drevín. O park sa mesto v minulosti vzorne staralo. Svedčila o tom bohatá kvetinová výzdoba i pravidelná údržba trávnikov. Na čistotu a poriadok dohliadala dozorná služba, ktorá fungovala aj niekoľko rokov po 2. svetovej vojne. V parku pulzoval čulý spoločenský život. Obyvatelia tu trávil voľný čas najmä počas nedieľ a sviatkov. Miesto sa stalo oázou kľudu, príjemných prechádzok a posedení. Slúžilo na vzájomné stretávanie sa rodín i romantických schôdzok milencov. Občerstviť sa bolo možné v neďalekej záhradnej reštaurácii „Park“. Uskutočnili sa tu aj ľudové zhromaždenia. Počas SNP na nich vystúpili J. Šverma, M. Čulen, G. Husák, K. Šmidke a iní, o čom svedčí pamätná tabuľa z roku 1964, umiestnená juhozápadne od altánku.

S mestským parkom sa viaže aj niekoľko kuriozít a snáh o zmenu. V druhej polovici 19. storočia mala byť na jeho mieste vybudovaná jazdecká dráha pre vojsko. V roku 1901 sa uvažovalo, že okolo celého parku bude cyklistická dráha. V 80-tych rokoch 20. storočia mala byť podľa ďalšieho návrhu vyrúbaná celá jedna strana z dvojradovej obvodovej aleje, kvôli rozšíreniu cesty na Tajovského ulici. Našťastie nič také sa nestalo, a nám ostáva veriť, že park bude ešte dlho slúžiť na pôvodné účely.

L. Búliková

Foto: www.zaujalo.sk

Majster Martin Podkonický a Banská Bystrica

Organová hudba patrí hlavne ku kresťanským chrámom, k atmosfére, ktorá povznáša a umocňuje účinok bohoslužieb, sprevádza veriacich pri speve. Chrámovej hudbe sa venoval aj taký veľikán ako Johann Sebastian Bach. Zanechal nám množstvo skladieb pre organ, ktorý sa oprávnene nazýva kráľom hudobných nástrojov.

Foto: organy/hc.sk

Hartmann zo Sedmohradska. Medzi ďalšími boli Ján Jesenek (býval v dome č. 8 v Hornej ulici a zrejme v dvorovom trakte mal aj organársku dielňu), Daniel Walach (Walachy), ktorý sa vyučil u Juraja Demichera, ktorého prijali za meštana 12. septembra 1684 a s veľkou pravdepodobnosťou bol autorom organu v evanjelickom artikulárnom kostole. U Walacha sa zase vyučil najznámejší barokový organársky majster Martin Podkonický (1709 – 1771).

Ďalší dvaja, Ján Michal Heiserer a už uvedený Ján Jesenek, boli istý čas súčasníkmi M. Podkonického. Môžeme to považovať za dôkaz veľkého dopytu po organoch. Aj pôsobenie ďalšieho významného organárskeho majstra, syna Martina Podkonického – Michala, ktorý sa vyučil u svojho otca, spadá ešte do 18. storočia, ale končí v 19. storočí. Práve z tohto obdobia poznáme ďalších organárskych majstrov Kyselovcov (Kyszelyovcov), otca Michala Kysel'a (1788 – 1871) a syna Jána Karola (1814 – 1871), ktorí prevzali dielňu Podkonických v Hornej Striebornej ulici č. 11. Je zaujímavé, že Michal Kysel', rodák z Blatnice v Turci, bol pôvodne učiteľ elementárnej evanjelickej školy v Slovenskej Ľupči, kde pôsobil v rokoch 1806 – 1820. Organárskemu remeslu sa musel vyučiť počas učiteľskej dráhy.

Organár Podkonický

V marci si pripomíname osobnosť Martina Podkonického. Narodil sa 8. marca 1709 v slobodnom kráľovskom banskom meste Ľubietová. Zomrel 62-ročný 13. marca 1771 v Banskej Bystrici. Bol synom senátora Jána Podkonického (1665 – 1736) a jeho prvej manželky Magdalény Krátkej (1669 – 1719). Pre chýbajúce matriky z rokov protihabsburského povstania Františka II. Rákoczyho

sa dali doložiť len dvaja súrodenci Martina Podkonického. Prvý bol Ján, ktorý ako niekoľkokomesačný zomrel a Adam. Ten sa oženil a bol otcom štyroch detí. Martin Podkonický navštevoval elementárnu školu v rodisku a zrejme skoro sa išiel učiť k Danielovi Walachovi do Banskej Bystrice. Čo ho nasmerovalo k organárstvu nevieme. V Ľubietovej boli dva chrámy – väčší nemecký a menší slovenský, a iste v nich boli organy, ktorých zvuk mohol vnímavého chlapca upútať. Ako 21-ročný sa v roku 1730 osamostatnil. Za meštana ho prijali 10. novembra 1736. Bol tri razy ženatý. O prvej manželke vieme len, že sa volala Žofia a zomrela pred rokom 1743, odkedy máme k dispozícii matriky pochovaných, narodených a sobášených Evanjelickej cirkvi a. v. v Banskej Bystrici. Najstaršie dieťa Zuzana sa narodila v roku 1738. Vydala sa, bola matkou, no zomrela v roku 1775. Ďalšie deti od druhej manželky Alžbety Homolányi – Pavol, Eufrosina a Martin zomreli v útlom veku.

Viaceri potomkovia

Najvýznamnejší potomok Martina Podkonického syn Adam sa narodil 4. decembra 1750. V dospelosti bol profesor a rektor známeho Evanjelickeho lýcea v Kežmarku. A ako vynikajúceho pedagóga si ho prizvala za poradcu cisárovná Mária Terézia a jej syn Jozef II. pri zavádzaní školských reforiem. Zomrel ako slobodný v Kežmarku 27. januára 1820. Svoju bohatú knižnicu daroval lýceu. Ďalší syn Michal sa narodil 26. septembra 1753. Ako jediný nasledoval otcove kroky. Siedme dieťa Martina Podkonického bol syn Samuel, ktorý sa narodil 16. septembra 1756. Okrem toho, že študoval v Banskej Bystrici na nižšom evanjelickom gymnáziu, viac o ňom nevieme. Po Samuelovi prišla na svet ešte Mária Alžbeta 25. júna 1758, ktorá nemala ani dva roky, keď umrela. Martin Podkonický sa po smrti svojej druhej manželky opäť oženil. So zemiankou Alžbetou Bohušovou mal ešte dvoch synov. Daniel sa narodil 17. augusta 1768, no jeho ďalší osud je zatiaľ neznámy. Posledný jeho potomok Ján Jakub sa narodil 22. júna 1769, ale ako 9-mesačný zomrel. Po päťročnom vdovstve sa tretia manželka Martina Podkonického vydala za vdovca, garbiara

a kordovaničského majstra Jakuba Urbániho, ktorý prišiel z Ružomberka a stal sa mešťanom v roku 1750. Alžbeta Bohušová-Podkonická-Urbániová zomrela 2. augusta 1794 ako 70-ročná. Dom na Hornej Striebornej dostal potom nových vlastníkov, medzi nimi aj kominára Karola Cotelihu (Gotelyho), ktorý sa prisťahoval do Banskej Bystrice z Talianska a bol prijatý do zväzku mesta 21. októbra 1795.

E. Furdiková

Známi majstri

Mená niektorých organárskych majstrov sa nám zachovali od roku 1651 vďaka existencii zoznamu prijatých obyvateľov mesta Banská Bystrica, ako aj daňovým súpisom, ktoré zachytávali vlastníctvo domov i jeho podnájomníkov. Medzi známymi tvorcami organov patria: Matej Poll, ktorý pôsobil v našom meste v 16. storočí, Joachim Resch v 17. storočí a v 18. storočí Martin

Aj v kostole v Španej Doline je organ od majstra Podkonického

Foto: organy/hc.sk

Jakub Borguľa sa stal majstrom sveta v biatlone kadetov

Banskobystrický biatlonový talent Jakub Borguľa zažiaril na Majstrovstvách sveta v biatlone juniorov a kadetov v americkom stredisku Soldier Hollow. Iba 17-ročný odchovanec a člen Fan Team Banská Bystrica, získal 23. februára tohto roka vo vytrvalostných pretekoch kadetov na 12,5 km najsťôr striebornú medailu, keď na víťazného Fína Heikkinena stratil viac ako minútu a pol. O dva dni neskôr v rýchlostných pretekoch na 7,5 km pridal opäť druhé miesto. Na zlato mu chýbalo len necelých 8 sekúnd. No v následných stíhacích

pretekoch na 10 km toto manko zmazal už po prvej streľbe. S viac ako pol minútovým ná-

Foto: slovenskybiatlon.sk

skokom pred Nemcom Engelmannom, sa tak stal prvým slovenským majstrom sveta v biatlone v pretekoch kadetov. Vo všetkých disciplínach ťažil najmä z dobrej bežeckej pripravenosti a veľmi rýchlej a presnej streľby. Vo svojej zlatej stíhačke netrafil z 20 terčov len jediný. K veľkému úspechu blahoželáme. Sme radi, že po dlhom období bez výraznejšieho úspechu v slovenskom mužskom biatlone, nám tak vyrastá nový talent. Pevne veríme, že v budúcnosti o ňom budeme ešte veľa počuť.

Oddelenie športu, MsÚ BB

Úspechy chodcov z ŠK BCF Dukla BB

Na Halových majstrovstvách SR v chôdzi, ktoré sa uskutočnili koncom januára 2022 si prvenstvo v dorasteneckých kategóriách na 3000 m vybojoval Šimon Bátovský s osobným rekordom (14:59,65), druhé miesto patrilo Jakubovi Mažgútovi a tretie Samuelovi Harmanovi. V dorastenkách sa vicemajster-

kou stala Kristína Zámečníková. A ako štvrtá prišla do cieľa vekom ešte len staršia žiačka, talentovaná Dominika Pernická.

V meste pod Urpínom sa 11. februára 2022 uskutočnili Halové Majstrovstvá SR v chôdzi starších žiakov a žiačok, juniorov a junioriek.

Súčasťou boli vložené preteky O pohár Mateja Tótha, ktorý podujatie aj osobne navštívil. Hala Strednej športovej školy v B. Bystrici hostila pretekárov z celého Slovenska. Okrem domácich nechýbali atléti z Michaloviec, Košíc, Žiaru nad Hronom, Trnavy, Nitry, Borského Mikuláša či Bojničiek. Spomedzi pretekárov zo športového klubu BCF Dukla sa najviac darilo v juniorských

kategóriách Filipovi Krestiankovi, ktorý zvíťazil v chôdzi na 5000 m. Za ním skončili jeho tímoví kolegovia Michal Duda a Jakub Mažgút. V kategórii starších žiačok v chôdzi na 2000 m sa z víťazstva tešila Kristína Zámečníková pred Dominikou Pernickou. Medzi najmladšími žiakmi o Pohár Mateja Tótha zvíťazil Tomáš Tkáč. V kategórii prípravka na 1000 m získal prvenstvo Michal Benčík pred Romanom Necpalom a Matiasom Svitačom. V dievčenskej kategórii vyhrala Tatiana Tkáčová, ako druhá prišla do cieľa Liliána Kravčíková a tretia Lea Moravčíková. Vo veteránoch na 3000 metrovej trati zvíťazil Peter Zámečník a vo veteránkach Miriam Lapinová. Najhodnotnejší výkon podujatia o pohár Mateja Tótha si nakoniec odniesol pretekár športového klubu BCF Dukla BB Filip Krestianko.

ŠK BCF Dukla BB a Oddelenie športu, MsÚ BB

Foto: ŠK BCF Dukla BB

Trojkráľový beh opäť v netradičnom termíne

Záver tohto mesiaca bude netradične patriť tradičnému zimnému behu. Už 26. marca 2022 sa môžu aktívni Banskobystričania tešiť na 11. ročník obľúbeného Trojkráľového večerného behu. Päťkilometrová trasa povedie bežcov večernými uličkami historického centra Banskej Bystrice so štartom a cieľom na Námestí SNP. Vzhľadom k nemožnosti zorganizovať podujatie v tradičnom januárovom termíne sa organizátori

rozhodli pre koniec marca. Podujatie, ktoré dlhodobo láka aj športovcov z iných lokalít Slovenska, patrí k najväčším pretekom v regióne. Na štart sa každoročne postaví až tisícka bežcov. „Oficiálne prognózy na koniec marca sú priaznivé. Veríme, že úvodné podujatie Marathon BB Tour sa uskutoční bez kapacitných či iných obmedzení. Tešíme sa po dvoch rokoch na normálnu bežeckú sezónu. Trojkráľový večerný beh je už tradične spojený s romantickou atmosférou a peknými zážitkami,“ povedali na margo netradičného termínu organizátori podujatia. Všetci účastníci, sa môžu tešiť na medailu s vyobrazením banskobystrického Námestia SNP, ktorá je

súčasťou medailovej skladačky Marathon BB Tour 2022. Registrovať za zvýhodnené štartovné sa môžete online na webe www.marathonbbtour.sk.

Upozorňujeme, že počas behu budú od 19:00 hod. postupné krátkodobé uzávierky cestných komunikácií v centre mesta. Ide najmä o ulice: Hornú, Robotnícku, Kapitúlskú, Národnú, Kuzmányho, Janka Kráľa, Strieborné námestie, Lazovnú a časť Fortničky. Doprava bude usmerňovaná na obchádzkové trasy príslušníkmi polície.

Marathon BB Team a Oddelenie športu, MsÚ BB

Hľadáme domov

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene predstavuje:

Meno: Shana

Vek: 1/2018

Pohlavie: sučka

Váha: 20,4 kg

Výška: 53 cm

Povaha: Nádherná slečna s krásnym hnedým pohľadom. Aktívna, ktorá si od ostatných chlpáčov nenechá skákať po hlave a určí si hranice, ktoré jej vyhovujú. Má rada ľudský dotyk. Uživa si ho naplno. Rodina, ktorá si ju adoptuje v nej nájde parťáka na túry, ale aj na gauč. Shana je všestranné zvieračko, ktoré čaká len na to, aby vám darovalo svoje srdce a rozžiariť oči. Informácie nielen o tejto sučke získate na telefónnych číslach: 0918505254, 0915699756 alebo priamo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, 960 01 Zvolen. Víťaná je aj dočasná opatera o psíkov. Všetky podstatné informácie sú dostupné na webovej stránke www.kszv.sk.

Uzávierka aprílového čísla

Termín: 1. apríl 2022 do 12:00 hod. Na podklady čakáme do uzávierky. Po tomto termíne už nie je možné články dopĺňať, a preto budeme radi, ak nás kontaktujete v predstihu. Kontaktná osoba: Mgr. Miroslav Strelec, e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, 048/43 30 107.

Verejné vyhlášky (VV) Stavebného úradu

OVZ-SU 21448/11174/2022/HOM

VV: Oznámenie o pokračovaní územného konania s upustením od ústneho pojednávania a miestneho zisťovania

Stavebník: BBSK, Námestie SNP č. 3, BB; Stavba: „Rekonštrukcia a skapacitnenie kruhovej križovatky na ceste II/578 v km 0,346 a priesečnej križovatky na ceste II/578 v km 0,538“, situovanej v k. ú. BB;

Vyvesené: 25. 02. 2022

OVZ-SÚ 20409/11054/2022/Sko

VV: Oznámenie o začatí konania o dodatočnom povolení stavby a upustenie od ústneho pojednávania a miestneho zisťovania

Stavebník: Ing. Michal Maslík a MUDr. Pavlína Maslíková, Chabanecká 3, BB; Stavba: „Klimatizačná jednotka“ umiestnená na stene lodžie prislúchajúca k bytu č. 17, na 9. poschodí bytového domu, Chabanecká 3, na pozemku KN -C č. 12078, k. ú. Sásová;

Vyvesené: 24. 02. 2022

OVZ-SU 21799/11190/2022/Kun

VV: Oznámenie o začatí stavebného konania a upustenie od ústneho pojednávania a miestneho zisťovania

Stavebník: Katarína Poturnayová, Tatranská 94, BB; Stavba: „Stavebné úpravy bytu“ v byte č. 22 na 5. poschodí v bytovom dome súpisné číslo 6432 na ulici Pieninská 23 v BB, bytový dom je postavený na parcele KN - C č. 2752 v k. ú. Sásová; Vyvesené: 24. 02. 2022

OVZ-SU 13434/10049/2022/Go

VV: Rozhodnutie

Stavebník: GUKOTEX-PRIVAT, spol. s r. o., Družby 35, BB; Stavba: „GUKOTEX-PRIVAT, nadstavba 8 bytových jednotiek – Stavebné úpravy objektu“, SO 02-02 vodovodná prípojka, SO 02-4 silnoprúdová prípojka, SO 02-06 horúcovodná prípojka a SO 06 prístrešky pre autá s vegetačnou strechou“, ktorá je umiestnená na pozemku parc. KN - C č. 933/5, 1308, 933/27, 933/4 v k. ú. Radvaň na ulici Družby 35; Vyvesené: 22. 02. 2022

OVZ-SU 21118/1466/2022/Boj

VV: Rozhodnutie

Stavebník: GALVEX, s. r. o., Jegorovova 37, BB; Stavba: „Budova pre obchod a služby – prístavba“ na parcele KN - C č. 637/20, 637/21, 637/22 v k. ú. BB na Jegorovovej ulici č. 37 v BB; Vyvesené: 22. 02. 2022

OVZ-SU 5038/2413/2022/Sko

VV: Rozhodnutie

Stavebník: Mário Šimon a Silvia Šimon Piarová, Tulsá 11, B. Bystrica; Stavba: „Novostavba – rodinný dom“ umiestnený na pozemku parcela KN - C č. 82/1, 83/1, 90/1, 90/2, 90/3 v k. ú. Sásová, na ulici Surovská v BB; Vyvesené: 22. 02. 2022

Všetky aktuálne verejné vyhlášky stavebného úradu nájdete na stránke mesta www.banskabystrica.sk v sekcii Samospráva – Úradná tabuľa, pričom v kategórii dokumentu je potrebné zvoliť Stavebný úrad.

V Banskej Bystrici, 01. 03. 2022

Materské centrum Mamina

Občianske združenie, ktoré sídli v našom meste na Tatranskej 10 v priestoroch bývalej základnej školy, hľadá dobrovoľníčky a dobrovoľníkov. Ich pomoc uvítajú v Materskom centre Mamina pri rôznych akciách, ktoré organizujú. Prihláste sa mamičky, oteckovia, študenti, dôchodcovia, jednoducho ktokoľvek, kto má dobrovoľníctvo v krvi a nadšenie pre komunitu. Sme si istí, že cez dobrovoľníctvo získate priestor na to, aby ste si vyskúšali niečo iné, dosiahli osobné ciele, precvičili si svoje schopnosti, rozšírili obzory a možno v sebe objavili skryté talenty. Nie je nutné mať s dobrovoľníctvom predchádzajúce skúsenosti, stačí len chuť pomáhať. Ak vás ponuka zaujala, napíšte nám správu na mcmamina@mcmamina.sk. Odpovieme na všetky otázky. Informácie sú dostupné aj na FB stránke Materské centrum Mamina.

Členky MC Mamina

Súťaž

Vo februárovom čísle Radničných novín ste sa mohli zapojiť do súťaže o jednu z publikácií o Banskej Bystrici. Stačilo nám do redakcie napísať odpoveď na súťažnú otázku: Koľko kvetov vysádzajú v jarnom období Záhradnícke a rekreačné služby? Správna odpoveď je 185 tisíc kvetov. Všetkým, ktorí sa do súťaže zapojili ďakujeme. Víťazkou súťaže sa stáva pani Blašková. Gratulujeme a výhru posielame poštou. V súťaži o knižnú publikáciu pokračujeme aj v marcovom vydaní Radničných novín. Pýtame sa: Koľko kilometrov ciest a chodníkov sa v tomto roku opraví v našom meste? Odpovede nám môžete posilať do 1. apríla 2022 na adresu: Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, predmet správy: súťaž.

Oznam

SPOŁACH, o. z. ponúka bezplatné poradenstvo v oblasti problematiky Alzheimerovej choroby. Súčasne Vás pozýva na stretnutie podpornej Skupiny Príbuzných a Opatrovaťelov Ľudí s Alzheimerovou Chorobou, ktoré sa uskutoční v stredu 23. marca 2022 o 16:00 hod. v priestoroch Diecézneho centra Jána Pavla II. na Kapitulskej ulici 21 v B. Bystrici. Venovať sa budeme téme – Zmeny správania pri demencii.

L. Golianová, SPOŁACH, o. z.

02.04. SOBOTA lezecká stena pavúk, tajovského 25 mama, tato, pod'me spolu liezť rodinné lezecké podujatie	02.04. SOBOTA 16.00 hod., aula szu, bernolákova 8 hanička a murko koncert pre deti	02.04. SOBOTA 16.00 hod., štadión snp na štiavničkách mfk dukla banská bystrica - fc petržalka 2. futbalová liga mužov	03.04. NEDEĽA 15.00 hod., matejov dom - ssm, námestie štefana moysesu 20 hravo po múzeu podujatie pre rodiny s deťmi	04.04. PONDELOK 19.00 hod., divadlo z pasáže - záhrada cnk, námestie snp 16 lásky shock inscenácia
04. - 29.04. PON - PIA štátna vedecká knižnica - lhm, lazovná 9 predmet mesiaca - marioneta vila surfina príbeh zbierkového predmetu bábkarky ľubice charvátovej	05.04. UTOROK 17.00 hod., tihányiovský kaštieľ - ssm, radvanská 27 príroda bez hraníc podujatie	05. - 13.04. UTO - STR námestie snp veľ'konočné námestie podujatia venované tradíciám veľkej noci	07.04. ŠTVRTOK 14.00 hod., športový areál zš a mš radvanská 1 žiacka chodecká liga - 4. kolo preteky v atletickej chôdzi	08.04. PIATOK 10.00 hod., zuš j. ciklera, štefánikovo nábrežie 6 mládež spieva 2022 krajská prehliadka detských a mládežníckych zborov
09.04. SOBOTA 17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 37 janko hraško divadlo pre deti opakuje sa: 10.04. o 10.30 hod.	11.04. PONDELOK 19.00 hod., divadlo z pasáže - záhrada cnk, námestie snp 16 posolstvo z inej planéty inscenácia	11.04. PONDELOK 18.00 hod., radnica - ciklerova sieň, námestie snp 1 doktorandský koncert adriana kučerová, filip túma koncert v sprievode klaviristu róberta pechanca	13.04. STREDA 17.30 hod., štátna vedecká knižnica, lazovná 9 prezentácia čínskej čajovej kultúry prednáška	15.04. PIATOK 20.00 hod., športová hala dukla na štiavničkách miba banská bystrica - prievídza 1. slovenská liga vo futsale
16.04. SOBOTA 16.30 hod., štadión snp na štiavničkách mfk dukla banská bystrica - mfk dubnica 2. futbalová liga mužov	19.04. UTOROK 19.00 hod., hogo fogo jazz & art club, námestie štefana moysesu 7 džipsis & gádzos koncert	19.04. - 02.05. UTO - PON umelecká kaviareň bothár, sála v podkrovi sos, dolná 35 jarný salón výstava ocenených výtvarníkov regionálnej výtvarnej súťaže	21.04. ŠTVRTOK 19.00 hod., aula szu, bernolákova 8 one man show - miroslav donutil kultúrne podujatie	21.04. ŠTVRTOK 17.00 hod., štátna vedecká knižnica, lazovná 9 elizabeth II.: from princess to queen kino v knižnici
23.04. SOBOTA 08.30 hod., lezecká stena pavúk, tajovského 25 pavúk kid open 2022 lezecké preteky	23.04. SOBOTA 17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 37 medené mesto inscenácia pre deti opakuje sa: 24.04. o 10.30 hod.	24.04. NEDEĽA 14.00 hod., radnica - ciklerova sieň, námestie snp 1 potulky mestom - ženy v banskej bystrici potulky s p. cimernanovou	25.04. PONDELOK 19.00 hod., divadlo z pasáže - záhrada cnk, námestie snp 16 norma inscenácia	26.04. UTOROK 18.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 jarný slovomfest hudobno-slovné podujatie s literatúrou, hudbou a výtvarným umením
28.04. ŠTVRTOK 19.00 hod., hogo fogo jazz & art club, námestie štefana moysesu 7 literárny večer v spolupráci s verejnou knižnicou mikuláša kováča literárny večer	29.04. PIATOK 13.00 hod., námestie snp stavenie mája tradičné kultúrne podujatie	29.04. - 01.05. PIA - NED námestie snp united europe jazz festival medzinárodný jazzový festival	30.04. SOBOTA námestie snp vínšpacírka ochutnávka vína - 1 mesto, 1 deň, 1000 chutí	30.04. SOBOTA areál soš pod bánošom, pod bánošom 80 tradičná chuť jari - otváranie bánoša gastronomické podujatie

zmena programu vyhradená